

ESAGEV
Ekonomik ve Sosyal Düşünce Araştırma Geliştirme Vakfı

HABER BÜLTENİ

MAYIS

2018

EKONOMİK VE SOSYAL DÜŞÜNCE ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME VAKFI (ESAGEV) HABER BÜLTENİ

Mayıs 2018(Ayda bir kez yayımlanır)

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

İÇİNDEKİLER

- Makroekonomik Gelişmeler
- Dış Politika Gelişmeleri
- Diğer Gelişmeler
- ESAGEV'den Haberler

Ticaret Savaşları

Geçtiğimiz aylarda Trump'ın "Pazarını ABD menşeli şirketlere açmadığı ve haksız rekabetle ABD'nin yüksek ticaret açığı vermesini sağladığı" açıklamasıyla **Çin'e** karşı "ticaret savaşı" başlamıştı. Bu çerçevede Çin'e yaklaşık 200 milyar dolarlık ithalat vergisi ve başta telekom ve teknoloji alanlarında olmak üzere Çin firmalarının ABD'li şirket satın alması ve diğer faaliyetlerin de sınırlandırılacağı açıklanmıştı.

Piyasa değeri 20 milyar dolar olan Çin'li telekom şirketi ZTE'nin, ABD'den aldığı ürün ve teknolojiyi İran ve Kuzey Kore'ye nihai ürün olarak sattığı gerekçesiyle Amerikalı şirketlerle iş yapması yasaklanmıştı.

Bu gelişmelerin ardından, iki ülke arasındaki görüşmeler neticesinde önce Trump ZTE'nin üzerindeki yaptırımların kaldırılacağını açıkladı. Akabinde Çin, ithal otomobillere mevcut uyguladığı yüzde 25'lik vergiyi yüzde 10-15 bandına indireceğini açıkladı. Dolayısıyla ticaret savaşlarında esen sert rüzgarlar giderek yumuşamakta.

Gelişen Piyasalar ve Dolar

ABD'de yaşanan güçlü büyüme-istihdam verileri ve FED'in faiz artırımını sinyalleri neticesinde 2018 yılının başından itibaren gelişmekte olan ülkeler para birimlerinde önemli kayıplar yaşanmakta. Ocak ayından bu yana, Arjantin Peso'su %25'in üstünde değer kaybı yaşarken Türk Lirası'nın kaybı %20'leri buldu.

Hafta içinde Dolar'ın TL karşısında 3.92 seviyesini test etmesi üzerine TCMB, yakın dönem gelişmelerini değerlendirmek üzere Para Politikası Kurulu'nun (PPK) olağanüstü topladı ve yükselen dolar kuruna karşı harekete geçerek geç likidite penceresi borç verme faiz oranını yüzde 13,5'ten 16,5'e yükseltti.

OECD Vergi İstatistikleri (tax statistics)

Vergi sadece parasal bir olgu olmayıp, bireylerin, hanelerin ve işletmelerin iktisadi ve sosyal hayatlarını temelden etkileyen parametrelerin başında gelmektedir. OECD Nisan ayı sonunda Vergi İstatistiklerini açıkladı. Buradaki kilit göstergeleri incelediğimizde:

Ortalama ücrete sahip kişiler için Net kişisel ortalama vergi oranı OECD genelinde %25.5 seviyesinde (tek kişi çocuksuz). Bu oran Belçika'da %40.5, Almanya'da %39.9 olurken Şili'de %7, Meksika'da ise %11.2 seviyelerinde kaldı.

Türkiye için ise aynı oran %27.9 düzeyindedir. Ailede tek gelir getiren birey ve iki çocuk olduğu senaryoda ise OECD vergi ortalaması %14 iken bu oran Türkiye için %25.9 seviyesindedir.

"Ekonomi güven Endeksi"

Ekonomik güven endeksi Nisan ayında bir önceki aya göre %2 oranında azalarak **100,2 değerinden 98,3** değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, **reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.**

Dış Ticaret İstatistikleri, Mart 2018

İhracat %7,7, ithalat %12,7 arttı.

İhracat 2018 yılı Mart ayında, 2017 yılının aynı ayına göre %7,7 artarak 15 milyar 587 milyon dolar, ithalat %12,7 artarak 21 milyar 442 milyon dolar olarak gerçekleşti. Böylelikle Mart ayında dış ticaret açığı %28,8 artarak 5 milyar 855 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2017 Mart ayında %76,1 iken, 2018 Mart ayında %72,7'ye geriledi.

Turizm İstatistikleri, I. Çeyrek: Ocak - Mart, 2018

Turizm geliri geçen yılın aynı çeyreğine göre %31,3 artarak 4 milyar 425 milyon 237 bin \$ oldu

Turizm gelirinin (cep telefonu dolaşım ve marina hizmet harcamaları hariç) %76,1'i yabancı ziyaretçilerden, %23,9'u ise yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edildi.

Ziyaretçiler, seyahatlerini kişisel veya paket tur ile organize etmektedirler. Bu çeyrekte yapılan harcamaların 3 milyar 984 milyon 962 bin \$'ını kişisel harcamalar, 440 milyon 275 bin \$'ını ise paket tur harcamaları oluşturdu.

Ziyaretçilerin kişi başı ortalama harcaması 723 \$ oldu

Bu çeyrekte yabancıların ortalama harcaması 682 \$, yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 869 \$ oldu.

"Türkiye'nin En İyi İşverenleri 2018" Listesi Açıklandı

İşletmeler arasında sadece ürün ve hizmetlerin pazarlanması alanında değil bu çıktılarını elde etmek için ihtiyaç duyulan kaynakları ele geçirmek için de çok ciddi bir rekabet yaşanmaktadır. Nitelikli insan kaynağının cezbedilmesi ve elde tutulması ise işletmeler açısından en önemli rekabet alanlarından biri olarak göze çarpmaya başlamıştır. Günümüzde şirketler için tercih edilen bir kurum kültürüne sahip olmak, mevcut ve potansiyel çalışanların algısında güçlü bir bilinirlik yaratmak açısından büyük önem taşımaktadır. Bu algının ölçülmesi amacıyla da her yıl çeşitli analizler yapılmakta ve yarışmalar düzenlenmektedir.

Bunların en önemlilerinden olan Great Place to Work Enstitüsü'nün yapmış olduğu "Türkiye'nin En İyi İşverenleri 2018" listesi ise geçtiğimiz günlerde açıklandı. 25 yılı aşkın bir süredir faaliyet göstererek 53 ülkede yüksek güven kültürüne sahip öncü işyerlerini araştırmakta ve bu alanda öne çıkan şirketleri "En İyi İşverenler" listeleri ile duyurmakta/ödüllendirmekte olan enstitü bu yıl ülkemizde 32 şirketi ödül vermeye layık gördü.

Türkiye'nin En iyi işverenlerinin açıklandığı listede, "20-50 Best Small Workplaces" kategorisinde Canpa birinci sırada yer aldı. İkinci Udemey olurken, üçüncü sıraya Borlease Otomotiv yerleşti.

50-250 çalışan sayısı kategorisinde birinciliği Gittigidiyor/eBay göğüslerken, ikinci Johnson Wax, üçüncü Mercedes Benz Finansal Hizmetler oldu. Gittigidiyor/eBay, aynı zamanda özel ödül kategorisinde "Fırsat Eşitliği ve Kadınların Desteklenmesi" ödülü almaya hak kazandı.

250-500 çalışan sayısı kategorisinin ilk sırasında AbbVie yer alırken, ikinci Novartis, üçüncü AstraZeneca oldu. 500-2.000 çalışan sayısı kategorisinde 3M ilk sıradan listeye girdi. Decathlon ikinci, Sahibinden.com üçüncü, Glaxo Smith Kline dördüncü ve Hayat varlık yönetimi beşinci olarak ödül almaya hak kazandı. AbbVie, "Yaşam Boyu Öğrenme" özel ödülünü de layık görüldü.

2.000 ve üzeri çalışan sayısı kategorisinde birinciliğe, aynı zamanda özel ödül kategorisinde Diversity ve İnsan Kaynaklarında Dijital Dönüşüm ödülü alan Vodafone layık görüldü. Hilton bu kategorinin ikincisi, Kuveyt Türk Katılım Bankası ise üçüncüsü oldu.

En İyi İşveren unvanı alan şirketlerde çalışanların %82'si çok iyi bir iş yerinde çalıştıklarını ifade ediyor. Liste dışı kalan şirketlerde bu oran %65. Great Place to Work modelinin 5 boyutunun derinlemesine incelendiği araştırmada; en düşük oran yüzde 71 ile hakkaniyet boyutu. En güçlü sonuçlar ise yüzde 84 ile gurur boyutu başlığında alındı.

DIŞ POLİTİKA GELİŞMELERİ

Trump'ın Nükleer Anlaşma Kararı

Ortadoğu'da yakın dönemin en can alıcı iki konusunun da aktörü olarak karşımıza Amerikan Başkanı Donald Trump çıkıyor. Birinci konu ABD'nin Tel Aviv'deki Büyükelçiliği'nin Kudüs'e taşınması konusu iken ikinci konu Trump'ın seçim sürecinde verdiği sözlere paralel olarak İran'la yapılan nükleer anlaşmadan çekilme mevzusu idi. Trump bu kararı 8 Mayıs'da açıkladı ve Ortadoğu'da yeni bir gerilimin fitilini ateşledi. Trump'ın kabinesinde istikrarsızlıkları sonlandırmak adına başladığı şahin isimlerle yeni güvenlik ekibi kurma işi Pompeo ile nihayete ermeye yaklaşırken Trump kararlarında da şahinleşmeye başladı. Bu kararın açıklandığı ilk saatlerde İsrail işgali altında bulunan Golan Tepeleri ve Şam'ın güneyinde hem İran destekli milisler hem de İsrail ordusunun yeni pozisyon alma manevralarında bulunduğu ve İsrail'in Suriye içerisinde bazı hedefleri vurduğu haberleri tüm bölgeye ve dünyaya korku dolu anlar yaşattı. Daha sonra söz konusu bölgedeki çatışmalar büyümese de kararın ortaya çıkardığı belirsizlik bir tehdit algısını canlı tutmaya devam etti.

Trump'ın kararıyla ilgili uluslararası toplumun aslında istisnalar hariç ABD'nin karşısında konumlandığını söylemek yanlış olmaz. Atlantik ittifakının önemli üyeleri olan ve İran ile yapılan Nükleer Anlaşma'nın tarafları olan İngiltere, Fransa ve Almanya anlaşmaya sadık olduklarını açıklarken birçok ülke de ABD kararına katılmadıklarını belirttiler. BM'de de onaylanan anlaşmanın içeriğine uygun olarak barışçıl amaçlı nükleer enerji üretimi hakkını elinde tutan ama nükleer silah elde etmemeyi taahhüt eden İran da karar bir yandan sert tepki gösterirken bir yandan diğer Batılı ülkelere anlaşmayı sürdüreceği mesajını gönderdi.

Uluslararası toplumda Trump'ın kararını memnuniyetle karşılayan aktörler ise beklendiği üzere Netanyahu hükümetinin yönettiği İsrail, bölgede İran'dan en büyük tehdit hissine sahip olan Suudi Arabistan ve müttefiki BAE oldu. Bu aktörlerden Suudi Arabistan'ın Dışişleri Bakanı'nın İran nükleer silah sahibi olursa kendilerinin de benzer bir yolu izleyeceklerini söylemesi İran'ın olası bir nükleer silah geliştirmesinin bölgede silahlanma yarışını artıracığı korkusuna dokunmaya çalışan bir diplomatik söylemdi. Kararın Türkiye üzerindeki yansımaları ise büyük oranda Trump'ın İran'a yönelik ekonomik yaptırımların yeniden uygulamaya konulacağını belirtmesi noktasında oldu. Türkiye'nin başta enerji olmak üzere ekonomik olarak İran ile önemli bağları bulunmakta. Piyasalar da bu karara hızlı bir şekilde tepki verdi ve döviz kurları ile petrol fiyatları yukarıya doğru ani bir artış gösterdi.

Kararın ardından ortaya çıkan en önemli gelişme ise Nükleer Anlaşmadan bu yana İran'ın imzaladığı en önemli ve medyatik anlaşmanın tarafı Fransız şirketi Total'in İran'dan çekileceğini açıklaması oldu. Total, İran'ın Güney Pars sahasında yer alan bir doğal gaz geliştirme projesinde %50,1 hisseye sahipti. Şirket finansının %90'ını ABD bankaları aracılığıyla karşıladığını ve bu nedenle projeye devam etme riskini göze alamayacağını açıklamıştır. Total'in hissesini sahada %30 hissesi bulunan Çin şirketi CNPC'nin alabileceğine yönelik iddialar gündeme gelmektedir.

ABD'nin İsrail Büyükelçiliğinin Kudüs'e taşınması ve İsrail tarafından gerçekleştirilen katliam

ABD Başkanı Trump tarafından imzalanan ABD'nin İsrail Büyükelçiliğinin Tel Aviv'den Kudüs'e taşınması kararı İsrail Devleti'nin ilanının yetmişinci yıldönümü olan 14 Mayıs 2018 tarihinde Trump'ın aynı zamanda Ortadoğu danışmanı olan damadı ve kızının da katıldığı törenle fiiliyata geçirilmiştir.

Birleşmiş Milletler kararlarına aykırı bir şekilde alınan bu kararın uygulanması için bu derece sembolik bir günün seçilmesi Filistinlileri daha da tahrik etmiştir. İsrail askerlerinin ise söz konusu güne katliam yapmak üzere hazırlandıkları anlaşılmaktadır. Zira protestoculara hiç çekinmeden gerçek mermiler kullanılmış ve tam bir vahşet olarak nitelenebilecek İsrail saldırısıyla 64 Filistinli şehit olmuş binlercesi de yaralanmıştır.

Filistin lideri Mahmud Abbas, ABD'nin artık Ortadoğu Barış Süreci'nin bir aktörü olamayacağını açıklamıştır. İstanbul'da gerçekleşen İslam İşbirliği Teşkilatı olağanüstü toplantısında ise BM organlarına görevlerini yerine getirme ve barış gücü de dâhil Filistin halkına uluslararası koruma sağlanması çağrısı yapıldı.

Öte yandan, ABD'nin gerek BM kararlarına aykırı biçimde Büyükelçiliğini Kudüs'e taşıması gerekse İran ile imzalanan anlaşmadan çekilmesi uluslararası hukuk düzeninin büyük bir tehdit altında olduğu algısını yaratmıştır.

Son olarak ise ABD'nin yakında Golan Tepeleri'nin de İsrail'e ait olduğunu kabul eden bir karar almaya hazırlandığına yönelik haberler Ortadoğu'da gerginliğin ve haksız/hukuksuz uygulamaların İsrail lehine artmaya devam edeceğini göstermektedir.

Ermenistan'da İktidar Değişikliği

2008 yılından bu yana Ermenistan'ın cumhurbaşkanlığı koltuğunda oturan Serj Sarkisyan yasal süresi dolduğundan görevi bırakmak zorundan kalmış ve ardından 17 Nisan 2018'de Ermenistan parlamentosunda yapılan oylamada ülkenin başbakanı olarak seçilmişti. 2015 yılında yapılan anayasa değişikliği ile parlamenter sisteme geçen Ermenistan'da başbakanın yetkileri artırılmıştı. Sarkisyan'ın cumhurbaşkanlığı görevinin ardından güçlü başbakanlık koltuğunu devralacak olması ülkedeki muhalefeti harekete geçirdi. Nikol Peşinyan liderliğindeki muhalifler 12 Nisan gününden itibaren ülke genelinde protestolara başladı. Sarkisyan yönetimini yolsuzluk, adam kayırma ve ekonomik sorunlara çözüm bulamamakla suçlayan gösterilerde Peşinyan da dâhil olmak üzere pek çok muhalif gözaltına alındı. Protestoların on birinci günü olan 23 Nisan'da Peşinyan serbest bırakılırken, başbakan Sarkisyan da görevinden istifa etme kararı aldı. 8 Mayıs'ta parlamentoda yapılan oylamada Peşinyan geçiş döneminin başbakanı olarak seçildi ve şimdiki bir yıl içerisinde ülkede yeni seçimlerin yapılması bekleniyor.

Gösteriler sonucunda Ermenistan'da iktidarın el değiştirmesi, gösterilerin başında muhalif lider Peşinyan'ın bunu 'barışçıl bir kadife devriminin başlangıcı' olarak nitelendirmesi ister istemez yaşanan olaylarla 2003-2005 yılları arasında gerçekleşen renkli devrimler arasında bir bağlantı kurulmasına zemin hazırladı. Özellikle de Ukrayna ve Gürcistan açısından Rusya'ya karşı Batı yanında stratejik konum alma manasını taşıyan renkli devrimlerin bir benzerinin bu olaylar sonucunda Ermenistan'da da yaşandığını söyleyebilmek güç. Her şeyden önce Ermenistan'ın Rusya'ya olan iktisadi ve askeri bağımlılığı bugün için böyle bir stratejik değişikliğe pek imkân tanımayacak düzeyde. Batı ile ilişkilerin geliştirilmesini önemseyen, özellikle de ekonomik ve demokratik siyasi gelişme için buna değer veren Peşinyan, Rusya'da meydana gelen tedirginliği gidermek adına da Rusya ile iyi ilişkilerin korunacağı ve (geçmişte haklarında olumsuz açıklamalar yapmış olsa da) Rusya'nın başını çektiği bölgesel örgütlerde yer almaya devam edileceği teminatını verdi. Öte yandan, Türkiye ile ön koşulsuz olarak diplomatik ilişkileri başlatabileceklerini söyleyen Peşinyan, Türkiye'nin de Dağlık Karabağ konusundaki ön koşulundan vazgeçmesi gerektiğini ifade etti. Fakat bilindiği üzere Ermenistan işgali altında bulunan Azerbaycan toprağı Dağlık Karabağ bölgesi Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin önündeki en büyük engel ve bu mesele çözülmeden iki ülke ilişkilerinin normalleşmesini beklemek de pek mümkün değil.

Malezya'da 60 yıllık UMNO iktidarı partinin eski liderleri tarafından sonlandırıldı

Malezya bağımsız olduğundan bu yana iktidarda olan Birleşik Malay Ulusal Organizasyonu (UMNO) 9 Mayıs'ta yapılan seçimlerde iktidarı kaybetti. Malezya Başbakanı Necip Razak'ın adının karıştığı yolsuzluk seçmeni partiden uzaklaştırdı.

Seçimi ise daha önce UMNO'da üst düzey görev almış iki siyasi liderin "Halkın Umudu" adlı ittifakları kazandı. Geçmişte 22 yıl Başbakanlık yapmış Mahathir Muhammed ittifakın Başbakanı olarak 92 yaşında tekrar Başbakan oldu ve Hükümeti kurdu.

İttifakın daha önemli ismi Enver İbrahim ise 2015 yılında aldığı 5 yıllık hapis cezası nedeniyle cezaevinde bulunmaktaydı. Seçimin ardından Enver İbrahim Malezya Kralının onayıyla serbest bırakıldı. Enver İbrahim geçmişte Mahathir Muhammed iktidarlarında Maliye Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı gibi önemli görevler yerine getirmişti. Daha sonra ikilinin arası açılmış ve İbrahim hakkında hiçbir zaman kanıtlanamayan eşcinsellik ve başka iddialar nedeniyle mahkeme ve hapis süreçleri başlamıştı. Delil yetersizliğinden birkaç kez beraat etmesine rağmen iktidara gelen Başbakanlar önemli bir siyasi rakip olan Enver İbrahim'i söz konusu davaları tekrar açarak siyasetten uzaklaştırmaya çalışmıştı. 2008 yılında bir ara Türk Büyükelçiliğine de sığınan Enver İbrahim son olarak 2015 yılında ceza almıştı.

Malezya'daki yolsuzluk hadiselerinden sonra Mahathir Muhammed muhalefet cephesine geçmiş ve Enver İbrahim ile ittifak yapmıştı. Mahathir seçim sürecinde Enver'in serbest kalacağı vaadini vermiş, seçimden sonra ise 1-2 yıl içerisinde Başbakanlığı Enver İbrahim'e devredeceğini açıklamıştı. İbrahim ise serbest kalmasının ardından şu aşamada Hükümette yer almak istemediğini, ailesiyle vakit geçireceğini ifade etmiştir. Ancak Mahathir'in çok yaşlı olması ve Enver İbrahim'in seçmen nezdinde fazlasıyla desteğe sahip olması bir süre sonra Başbakan olmasının yüksek ihtimal olduğunu göstermektedir.

Türkiye-Malezya arasında Malezya'da iktidara kimin geldiğinden bağımsız olumlu ilişkiler olmakla birlikte gerek Mahathir Muhammed'in gerekse Enver İbrahim'in Türkiye ile sıcak ilişkilere sahip olduğunu belirtmekte fayda var.

Irak Seçimlerinde Sandıktan Mukteda Sadr Çıktı

Irak'ta 12 Mayıs'ta gerçekleşen seçimlerde Şii lider Mukteda Sadr'ın Sairun İttifakı birinci, Haşdi Şabi milisleri destekli Fetih Koalisyonu ikinci, Başbakan Haydar el-Abadi liderliğindeki Nasr Koalisyonu üçüncü çıktı. Mukteda Sadr seçimin ardından tüm gruplarla görüşmeler gerçekleştirdi ve ilk üç koalisyonun yanı sıra Şii din adamı Ammar el-Hekim liderliğindeki grubun da katılımıyla en az dörtlü bir koalisyon kurulacağı açıklandı. Kendisi vekil adayı olmadığından Başbakan da olmayacak Sadr'ın Haydar el-Abadi'yi veya kendi ittifakına yakın teknokrat birini Başbakan yapması beklenmekte. Hem ABD hem de İran nüfuzu karşılığı ile bilinen Sadr yeni hükümetin mezhepçilikten ve etnik ayrımcılıktan uzak olacağını herkesin hükümeti olacağını ifade etmekte.

Irak'ta öncelikle Meclisin toplanarak bir başkan ve iki başkan yardımcısını seçmesi, ardından yeni Devlet Başkanının seçilmesi ve yeni Devlet Başkanı tarafından birinci çıkan ittifakın görevlendirilmesiyle hükümet kurma sürecinin resmi olarak başlaması gerekmektedir.

Öte yandan, seçimlerde Irak Türkmen Cephesi Kerkük'ten 3 vekil çıkarmıştır. Ancak Türkmenler Kerkük'teki seçim usulsüzlüklerine yönelik protestolarını sürdürmektedir. BM temsilcileri ve uluslararası düşünce kuruluşları da Kerkük'te usulsüzlükler yapıldığını kabul etmekte ve oyların elle tekrar sayılması çağrısı yapmaktadırlar.

Kore'de Kuzey-Güney arasında bahar havası, ABD ile diplomatik gerginlik

Geçtiğimiz ayki bültenimizde yer verdiğimiz Kore'deki gelişmeler dünya gündemini meşgul etmeye devam ediyor. Öncelikle Nisan ayı sonunda Kuzey Kore lideri Kim Jong Un ile Güney Kore lideri Moon Jae-In sınırın güney tarafındaki Panmunjom köyünde bir araya geldiler. Oldukça sıcak görüntülerin basına yansıdığı görüşme Kuzey Kore merkezli beklentilerin fazlasıyla artmasına neden oldu. Daha sonra ise 7-8 Mayıs tarihlerinde Kim Jong Un Çin'e ikinci ziyaretini gerçekleştirerek tekrar Xi Jinping ile görüştü.

Bu gelişmeler yaşanırken ABD Başkanı Trump ile Kuzey Kore liderinin 12 Haziran'da Singapur'da bir araya geleceği açıklandı. Ancak bu olumlu hava yavaş yavaş ortadan kalkmaya başladı. Kuzey Kore'ye giderek Kim Jong Un ile bir görüşme gerçekleştirmiş olan ve yakın zamanda Dışişleri Bakanlığı ataması da onaylanan Mike Pompeo doğru anlaşma yapılmaması halinde ABD'nin Kuzey Kore ile görüşmelerden çekileceğini açıkladı. ABD Başkan Yardımcısı Pence'nin yaptığı Kuzey Kore'nin ABD ile anlaşmaması halinde sonunun Libya gibi alacağı açıklaması Kuzey Kore'de büyük tepki oluşturdu. Açıklamalar "aptalca" ve "cahilce" olarak nitelendirildi. Daha sonra ise ABD Başkanı Trump, Kim Jong Un'a yazdığı mektubu basına açıkladı. Mektubunda Trump Kuzey Kore'nin yaptığı saldırgan açıklamalar nedeniyle 12 Haziran'da gerçekleşmesi beklenen görüşmenin iptal edildiğini belirtiyor. Trump, Kore'nin önemli bir fırsatı kaçırdığını ifade ederken serbest bırakılan 3 ABD vatandaşı için de teşekkür ediyor. Öte yandan, Trump mektupta gelecekte görüşülebileceği yönünde bir açık kapı da bırakıyor. Kore tarafından ise mektubu üzüntü ile karşıladıklarını ve Kim Jong Un'un Trump ile görüşmek istediği açıklaması yapıldı.

Kore merkezli gelişmeler birden büyük umutlar doğurmuş ancak bunun gerçeklikle bağdaşmadığı görülmüştür. Çin'in Kuzey Kore'yi cesaretlendirmesi iki Kore arasında bahar havasına neden olsa da ABD'nin sürecin bu kadar hızlı ilerlemesine hazır olmadığı anlaşılmaktadır. Öte yandan, ABD'nin Kuzey Kore'ye nükleer anlaşma teklif ederken İran ile imzalanan anlaşmadan çekilmesi de olası bir anlaşmanın ciddiyeti ve geleceği açısından Kuzey'de soru işaretleri oluşturmaktadır.

DİĞER GELİŞMELER

ESAGEV'DEN HABERLER

- www.esagev.org adresinde faaliyet gösteren ESAGEV internet sitesi güncellenmiştir. İçeriğe ilişkin katkı ve görüşleriniz bizleri memnun edecektir.
- Bülten ve etkinliklerimizden haberdar olmak için esagev.iletisim@gmail.com adresine e-posta adresinizi iletebilirsiniz ya da twitter hesabımız (@esagev_org) aracılığıyla temasa geçebilirsiniz.

Not:

Bu çalışmada yer alan bilgiler, herkes tarafından erişilebilir ve kamuya açık kaynaklardan derlenmiştir. Burada yer alan bilgi ve görüşler Vakıf çalışanlarımızın kişisel görüşleridir, çalıştıkları kurumları bağlamaz Yapılan yorumlar ve tahminler, hiçbir şekilde yatırım tavsiyesi olarak değerlendirilemeyecektir. Söz konusu kaynaklardaki hata ve eksikliklerden ve bu bilgilerin kullanılmasından doğabilecek zararlardan dolayı, ESAGEV hiçbir sorumluluk kabul etmez. İşbu bülten içerisindeki bilgilere ait telif hakkı Vakfımıza ait olup, üçüncü kişilerce izinsiz kullanılamaz, çoğaltılamaz, kaynak ve referans gösterilerek alıntılanabilir.

ESAGEV

Oğuzlar Mah. 1397. CaddeNo: 11/1 Balgat, Çankaya, ANKARA

Tel: +90 312 750 00 00

www.esagev.org

iletisim@esagev.com